

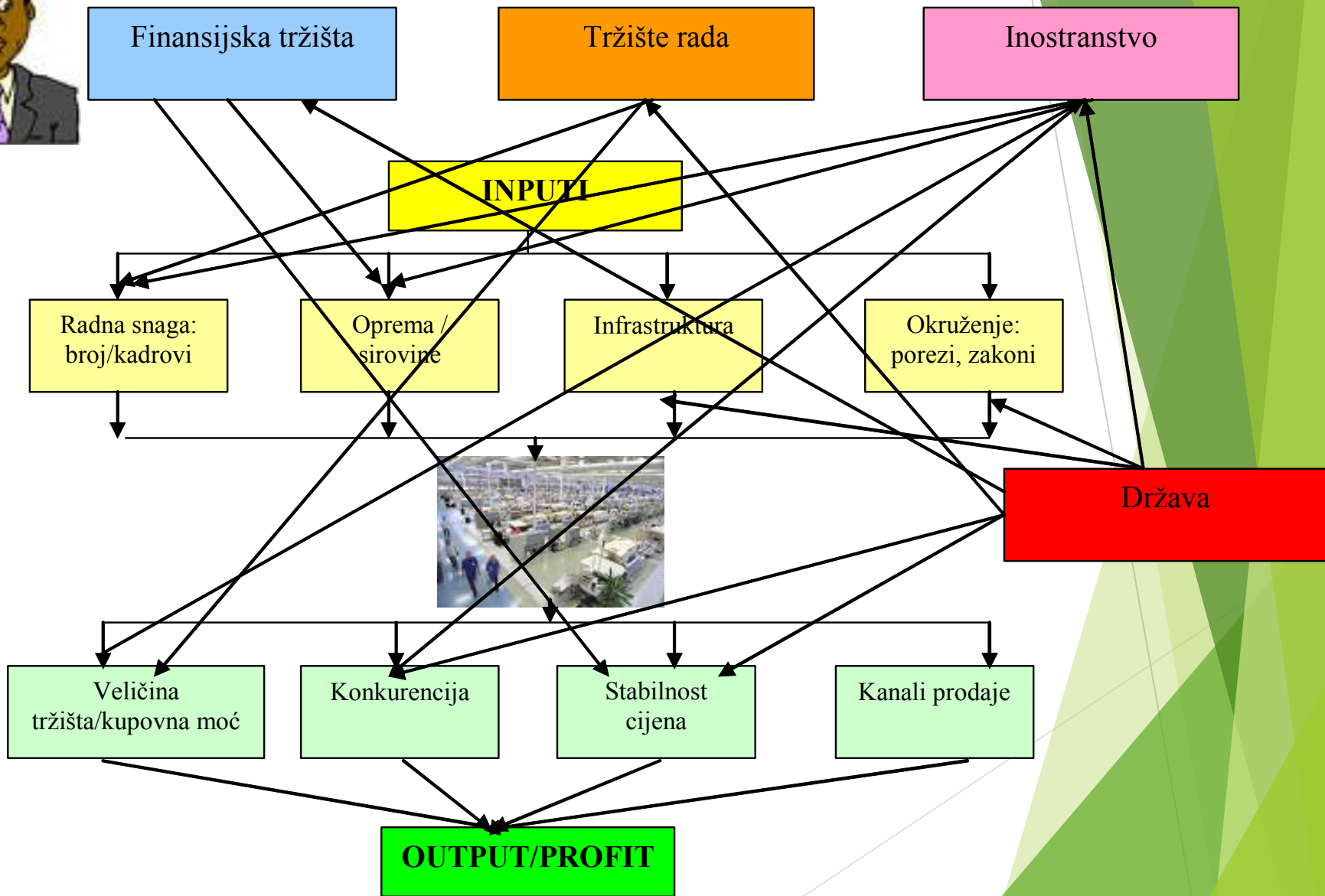
Ekonomska politika

Prof. Maja Baćović

15.05.2020.

Državna administracija i biznis

- Odnos između države i biznisa
 - Porezi (rashod biznisa, prihod države)
 - Funkcije države (usluge neophodne biznisu)

Uloga države

- ▶ Kreator ekonomskog i institucionalnog ambijenta
- ▶ Infrastruktura
- ▶ Upravljanje državnom potrošnjom
- ▶ Aktivna uloga države u sledećim sferama:
 - ▶ Antimonopolska politika
 - ▶ Privatizacija i ekonomska regulacija
 - ▶ Obrazovanje i zdravstvo
 - ▶ Investicije u R&D

Što biznis očekuje od države?

- Politička stabilnost
- Monetarna stabilnost
- Administracija za kompanije
- Pravni sistem i zaštita ugovora
- Otvorenost nacionalne ekonomije

Ekonomski ambijent

- ▶ Uslovi i troškovi obavljanja transakcija na ključnim tržištima:
 - ▶ Finansijsko tržište
 - ▶ Tržište finalnih proizvoda
 - ▶ Tržište faktora proizvodnje (tržište rada)
- ▶ Troškovi poslovanja:
 - ▶ Novac i vrijeme
- ▶ Sigurnost i stabilnost poslovanja:
 - ▶ Pravni i sudski sistem

Pristup stabilnom Novcu

- ▶ Prosječni godišnji rast ponude novca
- ▶ Stopa inflacije
- ▶ Sloboda posjedovanja računa u stranoj valuti u zemlji i inostranstvu

Finansijski sistem - Regulacija kredita

- ▶ Regulacija kredita i vlasništvo nad bankama
- ▶ Konkurencija: domaće banke i konkurencija sa stranim bankama
- ▶ Izbjegavanje kontrole kamatnih stopa i regulacije koja vodi realno negativnim kamatnim stopama

Regulacija tržišta radne snage

- ▶ Praksa zapošljavanja i otpuštanja
- ▶ Uticaj na plate: minimalna plata
- ▶ Povlastice za nezaposlene

Regulacija poslovanja

- ▶ Kontrola cijena
- ▶ Administrativni uslovi i novi biznisi: administrativne procedura predstavljaju važnu barijeru za započinjanje novog biznisa
- ▶ Vrijeme potrebno za procedure vezane za državnu administraciju: rast transakcionih troškova
- ▶ Neregularna plaćanja: neregularna, dodatna plaćanja su povezana sa uvoznim i izvoznim dozvolama, biznis dozvolama, kontrolom, procjenom poreza ili zahtjevima za kredite

Sloboda međunarodne razmjene

- ▶ Porezi na međunarodnu trgovinu
- ▶ Carinska stopa
- ▶ Regulatorne trgovinske barijere i skrivene uvozne barijere
- ▶ Trošak uvoza: kombinovani efekat uvoznih carina, dozvola, bankarskih provizija i vremena potrebnog za administraciju koje podiže cijenu uvozne opreme

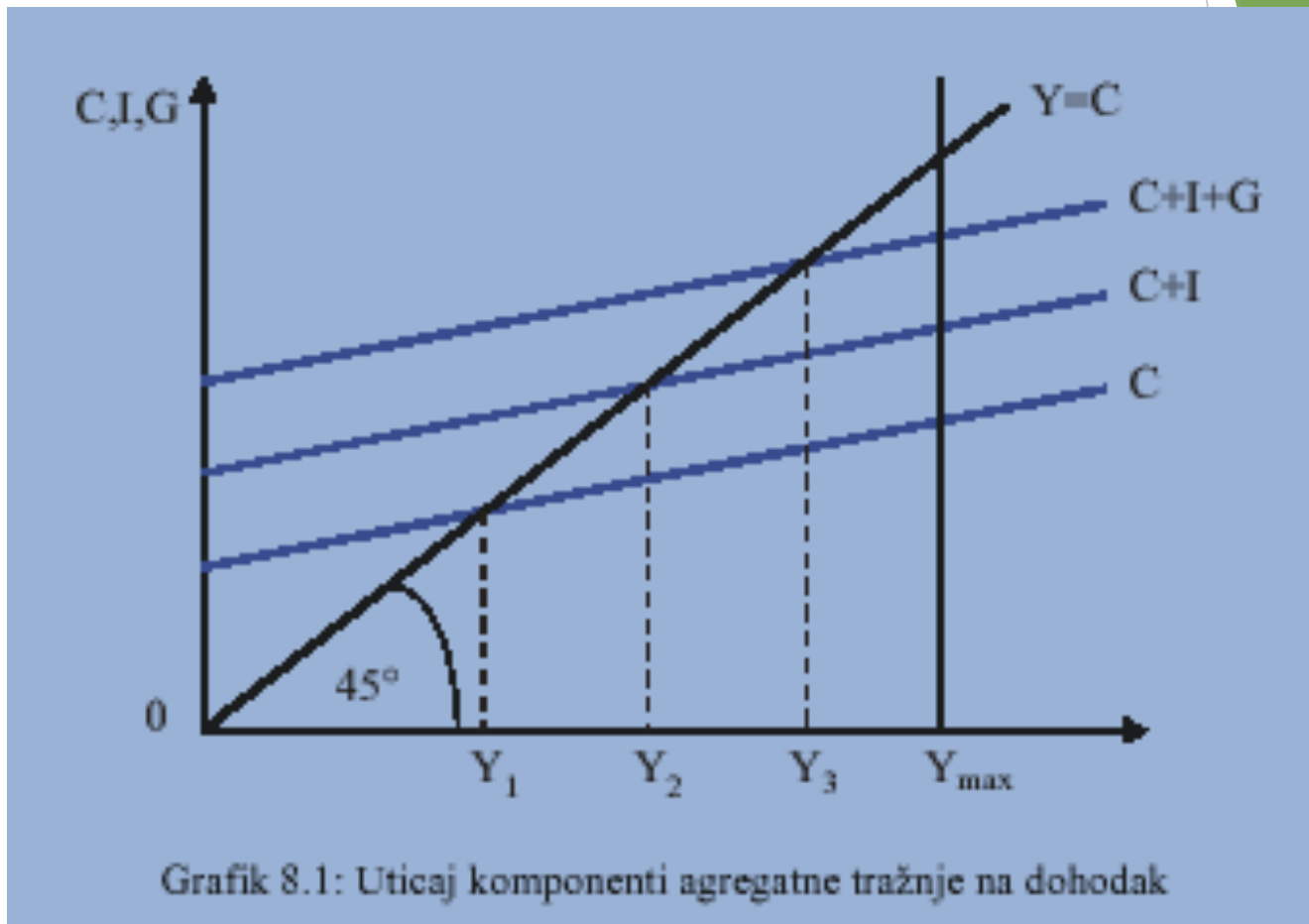
Zakonska struktura i zaštita vlasničkih prava

- ▶ Nezavisnost sudstva
- ▶ Nepristrasni sudovi
- ▶ Zaštita intelektualne svojine
- ▶ Integritet zakonskog sistema

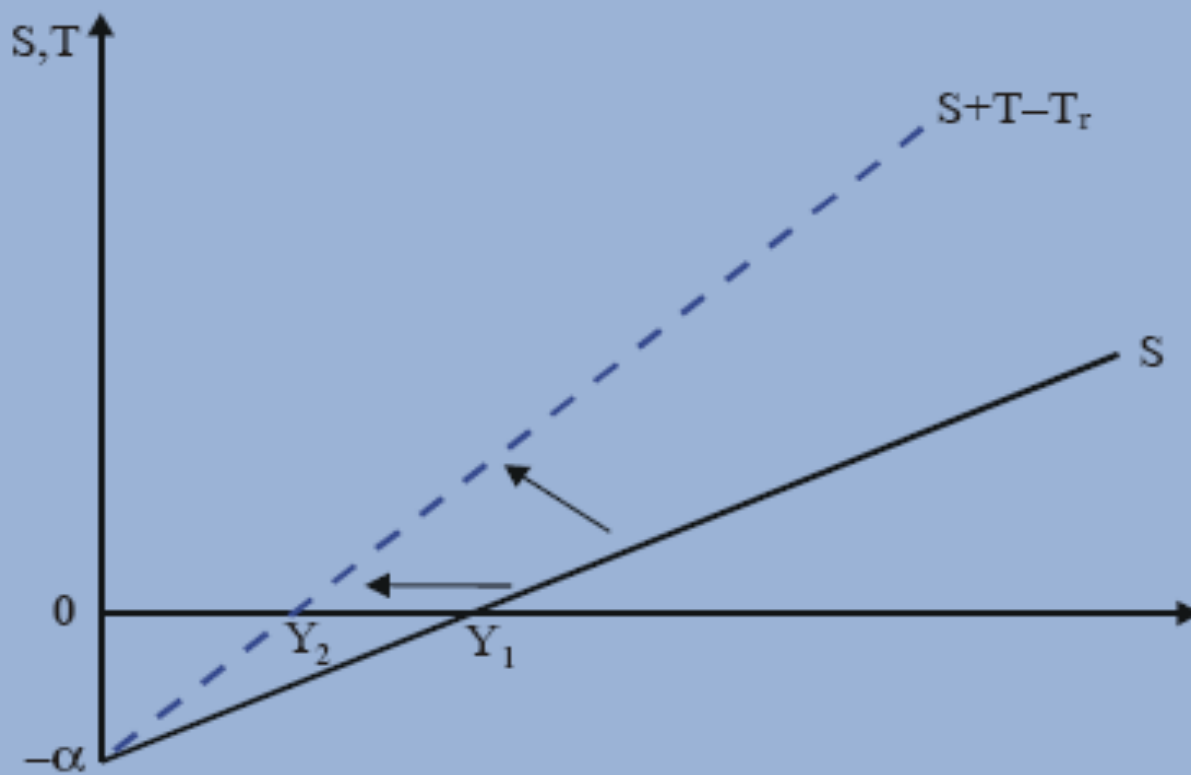
Državne finansije

- ▶ Porezi, carine i ostala fiskalna opterećenja
- ▶ Ravnoteža između prihoda i rashoda
- ▶ Deficit - povlačenje sredstava sa finansijskog tržišta

Uticaj državne potrošnje na dohodak u kratkom roku-Keynes

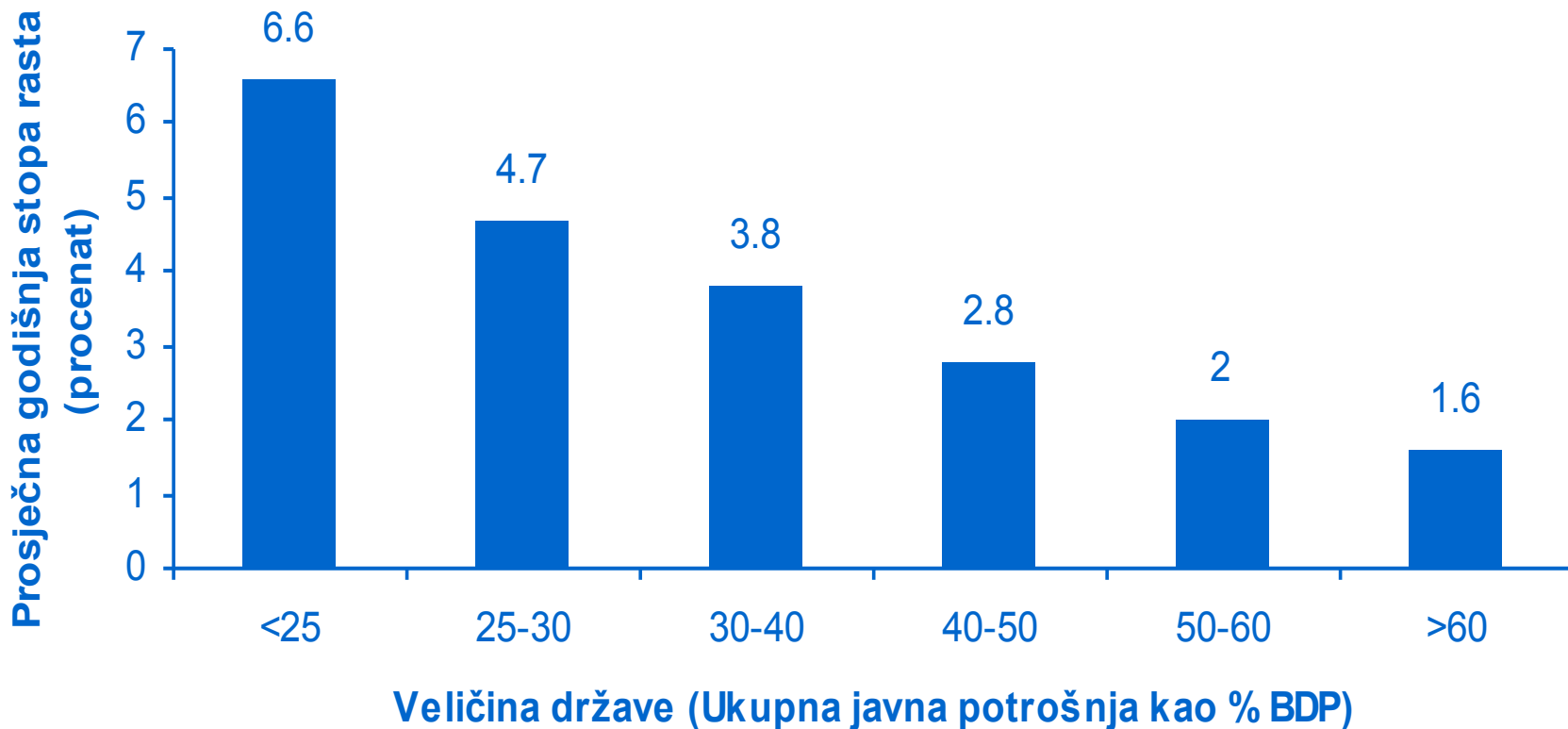

Uticaj poreza na štednju

Grafik 8.3: Uticaj poreza na krivu štednje

Veličina države i prosječna godišnja stopa rasta za OECD zemlje, 1960-1996.

Regulatorna uloga države

- ▶ Antimonopolske politike
 - ▶ Zakon o konkurenciji
- ▶ Ekonomska regulacija
 - ▶ Telekomunikacije, Vodosnabdijevanje, El.energija, Komunalne djelatnosti
- ▶ Transport
 - ▶ Putna infrastruktura (drumska, željeznička, avio, vodena)
- ▶ Investicije u znanje